

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier a.i. M.J.E.M. van Dam
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

C. Meerman

BEL/RSO

Telefoonnummer +31235143632

chris.meerman@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet eerste zes maanden 2024

Verzenddatum

17 JULI 2024

Kenmerk

2265887/2265890

Geachte leden,

Uw kenmerk

Graag informeren wij u over het volgende onderwerp:
Voortgang implementatie Omgevingswet en Digitaal Stelsel
Omgevingswet provincie Noord-Holland

Inleiding

Na vijf keer uitstel is de Omgevingswet (hierna: Ow) op 1 januari 2024 daadwerkelijk in werking getreden. De afgelopen maanden verloopt de inwerkingtreding vrij geruisloos. De inwerkingtreding is een eerste belangrijke stap in het implementeren van de stelselwijziging in de fysieke leefomgeving en het bijbehorende Digitale Stelsel Omgevingswet (hierna: DSO). Eind vorig jaar hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken binnen provincie Noord-Holland (brief d.d. 17 oktober 2023, kenmerk 2065234/20655261). Met deze brief informeren wij u over de voortgang en ervaringen het eerste half jaar van 2024.

Ervaringen eerste half jaar

De inwerkingtreding van de Ow en het DSO is het afgelopen half jaar over het algemeen rustig en soepel verlopen. Dat blijkt uit eigen ervaringen, de signalen vanuit gemeenten, omgevingsdiensten en andere ketenpartners, maar ook uit de Kamerbrief van de stelselverantwoordelijke minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Aanvragen voor activiteiten op provinciale wegen en vaarwegen komen binnen via het Omgevingsloket¹ en worden tijdig afgehandeld. Onze omgevingsverordening is begin dit jaar succesvol gewijzigd. Ook het daarbij behorende voorbereidingsbesluit is bekendgemaakt en ontsloten via het DSO. Gelukkig lijkt het DSO stabiel en waren beheersmaatregelen niet nodig. Wij hebben kleine technische

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

¹ Het Omgevingsloket (<https://omgevingswet.overheid.nl/home>) is de centrale plek waar digitale informatie over de leefomgeving onder de Omgevingswet samenkomt. Zo kan iedereen deze informatie op 1 plek bekijken, een vergunningcheck uitvoeren, en/of een omgevingsvergunning aanvragen. Het Omgevingsloket is onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

opstartperikelen ervaren die vrijwel meteen opgelost konden worden, maar er hebben zich geen grote problemen voorgedaan.

Er kwamen - zoals verwacht - opmerkingen van gebruikers van het Omgevingsloket over de hoeveelheid en complexiteit van de vragen in de vergunningencheck van het Omgevingsloket. Verschillende overheden bespreken deze vragen landelijk met elkaar, om zo activiteiten in de fysieke leefomgeving beter op elkaar af te stemmen, dubbele vragen eruit te halen en taalgebruik eenvoudiger te maken. Daarnaast kwamen er vragen over hoe om te gaan met beschermde plant- en diersoorten. Voor elke initiatiefnemer die activiteiten wil ondernemen in de fysieke leefomgeving wordt dankzij de interprovinciale Beschermde Soorten Indicator (BeSI) in het DSO duidelijk dat er ook rekening moet worden gehouden met beschermde plant- en diersoorten. Door voorlichting over het gebruik van de BeSI, is de tool toegankelijker gemaakt. Daarnaast ontvangen gemeenten duidelijkere informatie over de BeSI zodat zij hun inwoners beter kunnen inlichten. Het toegankelijker, eenvoudiger en begrijpelijker maken van procedures en informatie gaat de komende maanden door.

Ook van gemeenten en omgevingsdiensten ontvangen we signalen dat de inwerkingtreding rustig en soepel is verlopen. In elke regio is er een samenwerkingsoverleg met alle lokale en regionale (overheids)partners waar ook de provincie aan deelneemt. Een overleg waar kennis en ervaringen worden gedeeld, en waar verkend wordt of nadere afspraken over de onderlinge samenwerking nodig zijn. De gemeenten hadden zich individueel, maar ook samen met andere overheden goed op de invoering voorbereid en hun organisaties daarop ingericht. De verwachte grote hoeveelheid aanvragen en vragen in de eerste maanden is uitgebleven. Grote technische problemen hebben zich ook hier niet voorgedaan.

Uit de Kamerbrief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de voortgang van de implementatie van de OvO blijkt onder meer dat de capaciteit van de Landelijke Voorziening van het DSO ruim voldoende is voor het huidige gebruik.² In de voortgangsbrief staat ook dat:

- de beschikbaarheid van het Omgevingsloket voldoet aan de gestelde normen.
- issues die het Omgevingsloket raken, adequaat zijn opgelost. Totaal waren iets minder dan vierhonderd issues gemeld, waaronder klachten of wensen.
- naar aanleiding van issues er (enige) hinder voor gebruikers is geweest. Deze heeft – op basis van de huidige informatie hierover – de vergunningverlening en planvorming niet wezenlijk geraakt.
- het calamiteitenmanagement dat ingeregeld is om ernstige verstoringen in de dienstverlening op te pakken, in de eerste maanden van dit jaar geen enkele maal is ingezet.

Omgevingsverordening NH2022

De Omgevingsverordening NH2022 is gepubliceerd in het DSO en is begin dit jaar ook al succesvol gewijzigd. Wel hebben we twee kleine

---

² [Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet eerste kwartaal 2024](#), Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, d.d. 17 april 2024, nr. 2024-0000227265.

aandachtspunten gesignaleerd die we landelijk agenderen in het kader van de doorontwikkeling van het DSO:

1. De provincie wijzigt de inhoud van de artikelen, bijlagen en werkingsgebieden van de Omgevingsverordening NH2022 door middel van een vast, herkenbaar, cyclisch proces. Een aandachtspunt in dit kader is dat het in het DSO vooralsnog niet mogelijk is om twee besluiten op dezelfde dag in werking te laten treden. Hierdoor hebben wij de planning van de wijzigingscyclus moeten aanpassen. Het gevolg hiervan is dat wij de inwerkingtredingsdatum van de wijziging werkingsgebieden & bijlagen ronde 2024-II hebben verplaatst naar 1 februari 2025. Voorheen was dit 1 januari 2025, tegelijk met de jaarlijkse herziening van de inhoud van de artikelen. De aanpassing in de planning geldt in principe ook voor de toekomstige tweede rondes van het jaar. Wij zijn voornemens om dit aangepaste proces te evalueren wanneer er veranderingen zijn in het landelijk systeem.
2. Daarnaast is een aandachtspunt de gebruiksvriendelijkheid van het raadplegen van de kaarten(viewers) die horen bij de Omgevingsverordening in het DSO. Het Omgevingsloket biedt helaas geen duidelijk totaaloverzicht van alle werkingsgebieden van de Omgevingsverordening en hoe die zich tot elkaar verhouden. Daarom hebben wij daarnaast een eigen viewer om dit zichtbaar te maken.³ Deze viewer is voor iedereen via onze webpagina beschikbaar.⁴

Vergunningverlening

Tot en met mei van dit jaar zijn er via het Omgevingsloket 770 aanvragen en meldingen ingediend, waarvan de provincie het bevoegd gezag is. Van deze aanvragen hebben er 351 betrekking op de provinciale wegen/vaarwegen. Deze komen rechtstreeks bij de provincie Noord-Holland binnen. De overige aanvragen worden door de omgevingsdiensten behandeld. Het totaal aantal aanvragen ligt hoger omdat een initiatiefnemer meerdere aanvragen tegelijkertijd kan indienen. In de meeste gevallen is de gemeente dan het bevoegd gezag. De gemeente vraagt de provincie of de verantwoordelijke omgevingsdienst om advies en/of instemming. Het DSO biedt een samenwerkingsruimte voor ketenpartners voor deze meervoudige vergunningaanvragen en tevens voor adviesvragen. De provincie Noord-Holland heeft aan 12 samenwerkingen deelgenomen.

Nieuwe werkprocessen

Het in de praktijk werken met de interne werkprocessen die nieuw zijn ingericht vanwege de Ow, is eigenlijk pas net begonnen. Medio december '23 hebben we de gemeenten geïnformeerd over de veranderde werkwijze met betrekking tot hun omgevingsvisies en omgevingsplannen. Eerder hebben we u deze brief ter kennisname toegestuurd (brief d.d. 21 december 2024, kenmerk 2155077/2155080). De essentie van de nieuwe werkprocessen is dat we (vroeg)tijdig afstemmen met gemeenten over de inzet van hun

³ <https://geoapps.noord-holland.nl/GeoWeb/Viewer/?app=20a6c8a07610469aad9d8ccc0f57bf5f>

⁴ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Omgevingswet/Omgevingsverordeningen

instrumenten en daarbij het uitgangspunt hanteren uit onze omgevingsvisie: *lokaal wat kan, regionaal wat moet*. Voor ons is het ook nog zoeken naar hoe we daar in de praktijk vorm aangeven. Dit doen we gaandeweg en in gezamenlijkheid met gemeenten. We zullen regelmatig reflecteren op de werking en het effect van de nieuwe werkwijzen. Waar nodig passen we onze werkwijzen aan.

Servicepunt Provincie Noord-Holland (PNH)

De inwerkingtreding van de Ow heeft niet tot meer vragen geleid bij het Servicepunt PNH. Vragen over de Ow en vergunningen worden zoals verwacht vooral aan gemeenten en omgevingsdiensten gesteld. Maar ook van hen zijn geen signalen ontvangen dat ze overspoeld zijn/worden met vragen. Bestaande vergunninghouders weten in de regel bij wie ze moeten zijn.

Aandachtspunten komende periode

Enige terughoudendheid met het trekken van conclusies is wel geboden. Het DSO is de afgelopen maanden nog niet volop gebruikt omdat er eind vorig jaar nog een hausse aan aanvragen onder oud recht zijn gedaan. Gemeenten en omgevingsdiensten zijn nog steeds druk bezig met het afhandelen daarvan. Ook zijn er nog weinig complexere, meervoudige aanvragen ingediend. Gemeenten hebben daarnaast overgangsrecht als het gaat om het maken van bijvoorbeeld een omgevingsvisie of een omgevingsplan. Zij moeten voor een belangrijk deel dus nog gaan werken met het DSO. Ook voor de provincie geldt dat we met een aantal nieuwe instrumenten nog moeten leren werken, zoals het projectbesluit (opvolger van het provinciaal inpassingsplan) en het programma (de niet-juridische uitwerking van de omgevingsvisie en het beleidsinstrument van gedeputeerde staten).

De inwerkingtreding is zoals bekend gestart met een DSO dat nog niet af is. De noodzakelijke afbouw, uitbouw en doorontwikkeling naar het afgesproken niveau vindt de komende jaren plaats. Via het IPO zullen we hierop onze inbreng blijven leveren. Ook de lokale software (en die van 7 andere provincies) wordt verder ontwikkeld. Het testen van nieuwe instrumenten en toegevoegde functionaliteiten in het DSO gaat onverminderd door. Dit doen we waar nodig samen met ketenpartners.

De grote uitdaging is en blijft om als lokale en regionale (overheids)partners samen het gedachtegoed van 1 meewerkende overheid verder uit te werken, zodat inwoners en ondernemers daadwerkelijk de beoogde voordelen gaan ervaren.

Monitoring werking Omgevingswet

Om goed zicht te houden op de werking van de Omgevingswet heeft de minister vanuit zijn stelselverantwoordelijkheid een systeem van evaluatie en monitoring ingericht. Dit systeem bestaat uit diverse monitors⁵, de instelling van de Evaluatiecommissie Omgevingswet (hierna: EcO) en de benoeming van een regeringscommissaris. Bij een aantal van deze monitors zijn provincies via het IPO betrokken.

De EcO voert naast een (wettelijke) evaluatie, 5 en 10 jaar na inwerkingtreding, ook jaarlijkse reflecties uit. De EcO is al gestart met

---

⁵ Een monitor van het DSO, een financiële monitor gericht op de baten en lasten van de verschillende overheden over werking van de Ow, en de monitoring van de maatschappelijke doelen van de Ow.

een onderzoek naar het gebruik van decentrale regels (waaronder de omgevingsverordening) en de buitenplanse omgevingsplan activiteit. Voor beide onderzoeken worden ook de provincies benaderd.

Omdat er op landelijk niveau een uitgebreid systeem van evaluatie en monitoring is ingericht en we daar handig gebruik van kunnen maken, beperken wij de monitoring tot:

- reflecties op de nieuwe werkprocessen rondom de instrumenten van de Omgevingswet, en
- het evalueren van ervaringen van gebruikers met onze toepasbare regels⁶ ten behoeve van onder meer de Vergunningcheck in het Omgevingsloket.

De informatie die de verschillende trajecten opleveren zullen wij zodra beschikbaar en relevant met u delen.

Tot slot

Op basis van de ervaringen uit het eerste half jaar van de Ow kunnen we nog geen conclusies trekken over de werking van de wet. We blijven samen met het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten en andere ketenpartners werken aan vervolgstappen in de implementatie en zorgen voor verbeteringen in de uitvoering.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

plv.

provinciesecretaris
H.J. Schartman

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

---

⁶ Toepasbare regels zijn de vertaling van de juridische regels uit bijvoorbeeld de Omgevingsverordening NH2022 naar begrijpelijke vragenbomen voor initiatiefnemers.